

Carrer de pisos de Cal Marçal

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Carrer Economia
Emplaçament Cal Marçal

Coordenades:

Latitud: 41.95716
Longitud: 1.88179
UTM Est (X): 407330
UTM Nord (Y): 4645624

Classificació

Número de fitxa 08175 - 151
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Popular Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.:08174A004000220000HB

Fitxes associades:

[Resclosa i canal de Cal Marçal](#)

[Mare de Déu de l'Assumpta de Cal Marçal](#)

[Xemeneia de Cal Marçal](#)

[Monument de Cal Marçal](#)

[Traçat del Ferrocarril Manresa-Berga](#)

[Festa Major de Cal Marçal](#)

[Fàbrica de Cal Marçal](#)

Autoria de la fitxa

Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Descripció

Els habitatges de Cal Marçal segueixen un esquema molt semblant al de les colònies veïnes. Es tracta d'un gran bloc de planta rectangular dividit en onze escales de sis pisos. Té una planta baixa i dos plantes pis. Les façanes tenen una composició diferent, la façana nord es plana, els accessos als habitatges i els forats dels habitacles estan com posats simètricament finestres petites i balcons. La façana sud està composta per unes galeries corregudes i uns cossos verticals a tota alçada. Els murs de les façanes són de ceràmica arrebossada i la coberta, a dues aigües de teula àrab.

Història

La primera notícia documental que s'ha trobat de la fàbrica de Cal Marçal és de l'any 1886 i fa referència a la concessió de l'ús de l'aigua del riu Llobregat, com a font d'energia, per a una fàbrica de filats i teixits de cotó. Aquesta concessió fou atorgada a la raó social "Antonio Torra. Hijos y Compañia", de Manresa. El 1915 els Torra es van vendre les seves propietats a la societat "Luís Pons i Sobrinos", propietaris de la colònia veïna de Cal Pons i més endavant, l'any 1929, els Pons vengueren la fàbrica de Cal Marçal a Josep Viladomiu i Santmartí, propietari de Viladomiu Vell.

A partir d'aquell moment, la fàbrica i la colònia prengueren un nou impuls. El mateix any 1929 es començà a ampliar la fàbrica i el 1932 s'instal·laren unes noves turbines que van permetre obtenir més energia i millorar la producció. Aviat, però, vingué el sotrac de la guerra i la misèria i les dificultats, de tot tipus, de la postguerra. La colònia no tornà a créixer fins la dècada dels cinquanta. Fou llavors que es construïren nous habitatges, més serveis i l'església.

Malgrat que la fàbrica es modernitzà constantment i s'especialitzà en producció de llençols i tovalles, la forta crisi del tèxtil que afectà, durant els anys vuitanta, tot Catalunya -i especialment el Berguedà- va acabar provocant el tancament de la fàbrica l'any 1989. Avui, però, dins els murs centenaris d'una de les fàbriques més ben conservades de les antigues colònies del Berguedà, i gràcies al seu modern equipament, torna a bullir l'activitat industrial adaptada als nostres temps.

Bibliografia

CLOTET, D. I SERRA, R. (2005)"Els pisos", a Histories del riu. El llegat de les olònies, Regio7, p.59-60 VV.AA. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1994.

TEIXIDOR, E. I SERRA,R.(2010). Vida de colònia. Les colònies tèxtils a Catalunya, Angle Ed.

